

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I MALMÖ
 Avdelning 1

DOM
2014 -09- 1 8
 Meddelad i
 Malmö

Mål nr
 6131-14

SÖKANDE

Upphandling Direkt Sverige AB, 556861-1627
 Roskildevägen 27 A
 217 46 Malmö

MOTPART

Malmö stad
 205 80 Malmö

SAKEN

Ansökan om överprövning av avtals giltighet enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Upphandling Direkt Sverige AB:s ansökan.

KONKURRENSVERKET	
2014 -09- 1 9	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

YRKANDE OCH INSTÄLLNING

Upphandling Direkt Sverige AB ansöker om överprövning av giltigheten av Malmö stads avtal av upphandlingskonsulttjänster från Advokatfirman Lindahl och yrkar att avtal enligt en ingiven fakturasammanställning ska ogiltigförklaras enligt 16 kap. 13 § LOU.

Som grund för talan anförs bl.a. följande. Malmö stad har anskaffat upphandlingskonsulttjänster från Advokatfirman Lindahl utan att annonsera på ett enligt LOU föreskrivet sätt. Det sammanlagda värdet på anskaffningarna överstiger gränsen för direktupphandling. Det har inte förelegat någon undantagssituation som skulle medge dispens från annonseringsskyldigheten. Malmö stads förklaring att tjänsterna omfattas av ramavtalet "Juridiska tjänster Skåne" är felaktig då upphandlingskonsulttjänster inte ingår i detta avtal. Förutsättningarna för bifall till talan är därmed uppfyllda.

Det upphandlade ramavtalet omfattar arbetsmoment kopplade till offentlig upphandling av rent juridisk karaktär. Det har således inte omfattat upphandlingskonsulttjänster, dvs. genomförande av en offentlig upphandling med de delar som tillhör en upphandlingsprocess så som framtagning av förfrågningsunderlag, möten för faktainsamling, utarbetning av kravspecifikation, hantering av frågor och svar under anbudstiden, anbudsprövning, beställning av SKV 4820, kontroll av kreditvärdighet, upprättande av tilldelningsbeslut etc. Av fakturaspecifikationerna på de återopade fakturorna, vilka är ett urval av Malmö stads samtliga fakturor till advokatbyrån framgår klart att åtminstone 1 032 968 kr under perioden januari – juni 2014 avser upphandlingskonsulttjänster och inte juridiska tjänster enligt den definition som återfinns i förfrågningsunderlaget och avtalet med advokatfirman. Fakturorna visar att det i samtliga fall rör sig om köp av tjänster för det faktiska arbetet med att ta fram förfrågningsunderlag samt tjänster av administrativ karaktär som förekommer i offentlig upphandling.

Upphandling Direkt Sverige AB har kontaktat SKL Kommentus Inköpscentral, i dess egenskap av utförare av upphandlingen, som uppgett att det inte var avsikten att upphandla konsulter för genomförande av upphandlingar och att upphandlande myndigheter som avropar med stöd av avtalet själva ansvarar för riktigheten.

Ramavtalet omfattar inte upprättande av vilka dokument som helst. Även de arbetsmoment som eventuellt har avsett granskning faller utanför ramavtalet då granskning till övervägande delar avser icke-juridiska aspekter, t.ex. granskning av att upphandlingen är affärsmässigt optimalt utformad, språklig och layoutmässig granskning m.m. Enbart det förhållandet att offentlig upphandling regleras av lagstiftning är inte skäl för att avropa tjänster från ett ramavtal avseende juridiska tjänster. Det föreligger ingen skillnad mellan de upphandlingskonsulttjänster som Upphandling Direkt Sverige AB tidigare har utfört åt Malmö stad och de tjänster som framgår av från fakturorna från Advokatfirman Lindahl. I samband med en offentlig upphandling kan det förvisso finnas särskilt behov av specifika juridiska tjänster och juridiska frågeställningar, framför allt i samband med överprövnings- och skadeståndsprocesser. Det är dessa specifika juridiska tjänster som ramavtalet avsett.

Malmö stad bestrider bifall till ansökan och anför i huvudsak följande. Malmö stad avropar juridiska tjänster bl.a. avseende upphandlingsrättsliga frågor från Advokatfirman Lindahl i enlighet med gällande ramavtal. Malmö stad har inte avropat några tjänster från advokatfirman som faller utanför avtalets tillämpningsområde och har inte heller på annat sätt agerat på sätt som är oförenligt med avtalet.

Upphandling Direkt Sverige AB har inte visat att det finns skäl för att ogiltigförklara avropen. Det finns ingen vedertagen definition av vad som ut-

gör upphandlingskonsulttjänster på det sätt som Upphandling Direkt Sverige AB synes göra gällande. De tjänster som omfattas av det aktuella ramavtalet (delområde offentlig upphandling) är tjänster som rör offentlig upphandling och avses utföras av konsult, dvs. advokat. Vad gäller offentlig upphandling omfattas bl.a. följande tjänster av ramavtalet: rådgivning, granskning/kvalitetssäkring, revision, utbildning, förhandling och processföring.

Det arbete som Advokatfirman Lindahl utfört innefattar bl.a. rådgivning inför och under upphandlingsprocessen såsom t.ex. bedömning av om LOU är tillämplig eller inte, rådgivning kring val av upphandlingsform, granskning av framtagna handlingar, identifiering av felaktigt ställda krav, granskning och upprättande av kommersiella avtalsvillkor, rådgivning rörande upphandlingsrättsliga problem och frågor som aktualiseras under annonseringstiden och anbudsprövningen etc.

Det är Malmö stads bestämda uppfattning att de tjänster som avropats av advokatfirman klart faller inom ramen för vad som kan avropas enligt ramavtalet. Det förtjänar särskilt att framhållas att advokatfirmans tjänster, såvitt gäller delområde offentlig upphandling, alltid utförs utifrån det upphandlingsjuridiska regelverket.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Av 16 kap. 13 § LOU framgår bl.a. att rätten ska besluta att ett avtal som har slutits mellan en upphandlande myndighet och en leverantör är ogiltigt, om avtalet har slutits

1. utan föregående annonsering enligt 7 kap. 1 eller 2 §, 13 kap. 2 eller 5 §, 14 kap. 5 § eller 15 kap. 4 §, eller
2. enligt ett förfarande i 5 kap. 7 § utan att de villkor har följts som framgår av den paragrafen eller av det ramavtal som ligger till grund för det nya an-

budsförfarandet och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning.

Upphandling Direkt Sverige AB gör gällande att Malmö stad har anskaffat upphandlingskonsulttjänster från Advokatfirman Lindahl utan att annonsera på ett enligt LOU föreskrivet sätt och yrkar att avtal enligt en ingiven fakturasammanställning därför ska ogiltigförklaras. Fakturasammanställningen omfattar 27 fakturor med förfallodag mellan januari och juni 2014 till ett sammanlagt belopp om 1 032 968 kr exkl. moms. Malmö stad invänder å sin sida att fakturorna avser juridiska tjänster gällande upphandlingsrättsliga frågor som upphandlats från Advokatfirman Lindahl i enlighet med gällande ramavtal "Juridiska tjänster Skåne" och att några tjänster som faller utanför avtalets tillämpningsområde inte har avropats.

Av det aktuella ramavtalet från SKL Kommentus "Juridiska tjänster Skåne 2012" framgår under punkten 1.6 *Avgränsning* att avtalet omfattar juridiska tjänster och specifika tjänster kopplade till juridiska frågeställningar hos den enskilda upphandlande myndigheten. Vidare anges under punkten 4.5 *Innehåll i delområde 1 Offentlig upphandling* följande. Rådgivning, granskning/kvalitetssäkring, revision, utbildning, förhandling och processföring inom LOU, LUF, LOV och därmed sammanhängande lagstiftning. Delområdet omfattar främst juridisk rådgivning i ärenden som innefattar upphandlingsjuridik, juridisk rådgivning vid och hantering av överprövningsprocesser samt skadeståndsprocesser, upprättande av nödvändiga dokument samt agera ombud inför relevant domstol och dylikt.

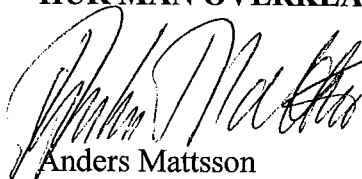
Ramavtalet ger således utrymme för avrop av juridisk hjälp i en mängd olika frågor som kan aktualiseras vid genomförandet av offentliga upp-

handlingar. Upphandling Direkt Sverige AB gör gällande att Malmö stad anskaffat upphandlingskonsulttjänster och inte juridiska tjänster eftersom fakturorna avser köp tjänster för det faktiska arbetet med att ta fram förfrågningsunderlag samt tjänster av administrativ karaktär som förekommer i offentlig upphandling. Förvaltningsrätten konstaterar att någon allmänt vedertagen definition av begreppet upphandlingskonsulttjänster såvitt framkommit inte finns.

Av åberopade fakturor framgår att det arbete som Advokatfirman Lindahl utfört bl.a. avser rådgivning inför och under upphandlingsprocessen innefattande t.ex. arbete med upphandlingsunderlag, granskning och revidering av förfrågningsunderlag och andra handlingar, utredning avseende miljökrav etc. Enligt förvaltningsrättens mening har Upphandling Direkt Sverige AB inte förmått visa att de tjänster som Advokatfirman Lindahl utfört åt staden enligt åberopade fakturor inte omfattas av det aktuella ramavtalet. Den omständigheten att vissa av de avropade tjänsterna även hade kunnat utföras av en upphandlingskonsult medför inte att det inte är fråga om en juridisk tjänst som kan avropas enligt ramavtalet.

Det är således enligt förvaltningsrättens bedömning inte visat att Malmö stad genomfört otillåtna direktupphandlingar av upphandlingskonsulttjänster och därmed brutit mot bestämmelserna i LOU. Ansökan om ogiltigförklaring av de angripna avtalen mellan Malmö stad och Advokatfirman Lindahl ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1B LOU)

Anders Mattsson

Lena Palmér har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer

till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

